

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง แนวปฏิบัติทางบัญชีสิ้นปีงบประมาณ

เรียน เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวปฏิบัติทางบัญชีสิ้นปีงบประมาณ

ด้วยขณะนี้ใกล้สิ้นปีงบประมาณ หน่วยงานภาครัฐจะต้องเร่งดำเนินการบันทึกรายการบัญชีให้เป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งตรวจสอบข้อมูลทางบัญชีและบันทึกปรับปรุงรายการบัญชีให้ถูกต้อง เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดทำรายงานการเงินประจำปี ส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบภายใน ๖๐ วันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่อให้การจัดทำบัญชีและรายงานการเงินประจำปีของหน่วยงานภาครัฐแสดงข้อมูลทางบัญชีได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์และถูกต้อง จึงขอให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการตามแนวปฏิบัติทางบัญชีสิ้นปีงบประมาณ ดังนี้

๑. ตรวจสอบข้อมูลทางบัญชี และบันทึกรายการบัญชีที่ยังบันทึกไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้อง พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขข้อคลาดเคลื่อนทางบัญชีให้ครบถ้วนสมบูรณ์

๒. ปรับปรุงรายการบัญชีตามเกณฑ์ดังกล่าว ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ภายใน ๓๐ วันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ

๓. จัดทำรายงานทางบัญชี ดังนี้

๓.๑ ส่วนราชการระดับหน่วยเบิกจ่าย

(๑) รายงานประจำเดือน คือ รายงานงบทดลองและรายงานที่เกี่ยวข้องประจำเดือนกันยายน ส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป

(๒) รายงานประจำไตรมาส คือ รายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการระดับหน่วยเบิกจ่ายประจำไตรมาสที่ ๔ ของปีงบประมาณ ส่งให้ส่วนราชการต้นสังกัดระดับกรม และสำนักงานคลังจังหวัดที่หน่วยเบิกจ่ายตั้งอยู่ อย่างช้าไม่เกิน ๔๕ วันนับจากวันสิ้นไตรมาส

(๓) รายงานประจำปี คือ รายงานงบทดลองประจำปี ส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ภายใน ๖๐ วันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ

๓.๒ ส่วนราชการระดับกรม

(๑) รายงานประจำเดือน คือ รายงานงบทดลองในฐานะที่เป็นหน่วยเบิกจ่ายและรายงานที่เกี่ยวข้องประจำเดือนกันยายน ส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป

/(๒)...

(๒) รายงานประจำไตรมาส คือ รายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการระดับกรม ประจำปีไตรมาสที่ ๔ ของปีงบประมาณ ส่งให้กระทรวงต้นสังกัดและกรมบัญชีกลาง อย่างช้าไม่เกิน ๙๐ วันนับจากวันสิ้นไตรมาส

(๓) รายงานประจำปี ประกอบด้วย

(๓.๑) รายงานงบทดลองประจำปีในฐานะที่เป็นหน่วยเบิกจ่าย ส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ภายใน ๖๐ วันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ

(๓.๒) รายงานการเงินของหน่วยงานภาครัฐระดับกรมประจำปีงบประมาณ ส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบภายใน ๖๐ วันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ พร้อมทั้งสำเนารายงานการเงินดังกล่าวให้กรมบัญชีกลางทราบ

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ กรมบัญชีกลางจะปิดงวดบัญชีของปีงบประมาณภายในสิ้นเดือนถัดไปนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป
อนึ่ง ท่านสามารถเปิดดูหนังสือนี้ได้ที่เว็บไซต์กรมบัญชีกลาง www.cgd.go.th

เรียน **ล.ร.มว.ยธ.**

เพื่อโปรดทราบ กรณีกรมบัญชีกลาง แจ้งแนวปฏิบัติทางบัญชีสิ้นปีงบประมาณ ให้หน่วยงานภาครัฐเร่งดำเนินการบันทึกรายการบัญชีให้เป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งตรวจสอบข้อมูลและบันทึกรายการบัญชีให้ถูกต้อง เพื่อส่งให้ สตง. ตรวจสอบภายใน ๖๐ วันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ

(นายศุภชัย ชูใหม่)

หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี

สำนักมาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ

กลุ่มงานระบบบัญชีภาครัฐ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๔๐๘ - ๑๐

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๔๑๑

www.cgd.go.th

ขอแสดงความนับถือ

(นางอุไร ร่มโพธิ์เกษ)

ที่ปรึกษากันพัฒนาระบบบัญชี

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ภกช

๑๒/๑๓๓ กคช

พลตำรวจตรี

(เกษม วัฒนสุข)

เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

แนวปฏิบัติทางบัญชีสิ้นปีงบประมาณ

แบบหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนมาก ที่ กค ๐๔๒๓.๓/ว ๓๓๕ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕

ด้วยขณะนี้ใกล้สิ้นปีงบประมาณ หน่วยงานภาครัฐจะต้องเร่งดำเนินการบันทึกรายการบัญชีให้เป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งตรวจสอบข้อมูลทางบัญชีและบันทึกปรับปรุงรายการบัญชีให้ถูกต้อง เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดทำรายงานการเงินประจำปี ส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบภายใน ๖๐ วันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำบัญชีและรายงานการเงินประจำปีของหน่วยงานภาครัฐแสดงข้อมูลทางบัญชีได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์และถูกต้อง จึงขอให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการตามแนวปฏิบัติทางบัญชีสิ้นปีงบประมาณ ดังนี้

๑. ตรวจสอบข้อมูลทางบัญชี และบันทึกรายการบัญชีที่ยังบันทึกไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้อง พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดเคลื่อนทางบัญชีให้ครบถ้วนสมบูรณ์

๒. ปรับปรุงรายการบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ภายใน ๓๐ วันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ ดังนี้

- ๒.๑ วัสดุคงคลัง/ค่าวัสดุ
- ๒.๒ ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย
- ๒.๓ ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า
- ๒.๔ รายได้ค้างรับ
- ๒.๕ รายได้รับล่วงหน้า
- ๒.๖ รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง
- ๒.๗ ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย
- ๒.๘ ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

โดยมีวิธีการปรับปรุงรายการบัญชีดังนี้

- ๒.๑ วัสดุคงคลัง/ค่าวัสดุ

การปรับปรุงรายการบัญชีนี้ขึ้นอยู่กับวิธีการบันทึกบัญชีเมื่อซื้อวัสดุ โดยหน่วยงานภาครัฐมีการบันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายหรือสินทรัพย์ เมื่อสิ้นปีงบประมาณจะต้องมีการตรวจนับจำนวนและมูลค่าของวัสดุคงเหลือ และปรับปรุงรายการบัญชีค่าใช้จ่ายหรือสินทรัพย์ให้ถูกต้องดังนี้

(๑) กรณีรับรู้เมื่อซื้อวัสดุเป็นค่าใช้จ่าย

หน่วยงานภาครัฐได้มีการบันทึกบัญชีเมื่อซื้อวัสดุเป็นค่าใช้จ่ายในชื่อบัญชีค่าวัสดุ ให้ปรับปรุงรายการบัญชี ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ด้วยคำสั่งงาน ZGL_JM หรือ บข 01 ประเภทเอกสาร JM ดังนี้

เดบิต วัสดุคงคลัง (1105010105) xx

เครดิต ค่าวัสดุ (5104010104) xx

และเมื่อสิ้นปีงบประมาณใหม่ ให้กลับรายการทางบัญชี ด้วยคำสั่งงาน ZGL_JM หรือ บข 01 ประเภทเอกสาร JM ดังนี้

เดบิต ค่าวัสดุ (5104010104) xx

เครดิต วัสดุคงคลัง (1105010105) xx

(๒) กรณีรับรู้เมื่อซื้อเป็นสินทรัพย์

หน่วยงานภาครัฐได้มีการบันทึกรับรู้เมื่อซื้อวัสดุเป็นสินทรัพย์ในชื่อบัญชี วัสดุคงคลัง ให้ปรับปรุงรายการบัญชี ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ด้วยคำสั่งงาน ZGL_JM หรือ บข 01 ประเภทเอกสาร JM ดังนี้

เดบิต ค่าวัสดุ (5104010104) xx

เครดิต วัสดุคงคลัง (1105010105) xx

๒.๒ ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย

หน่วยงานภาครัฐมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นแล้วในรอบระยะเวลาบัญชีปีปัจจุบัน แต่ยังไม่ได้มีการจ่ายเงิน โดยจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ให้ปรับปรุงรายการบัญชี ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ด้วยคำสั่งงาน ZFBS1 ประเภทเอกสาร SW หรือคำสั่งงาน ZGL_JV หรือ บข 02 ประเภทเอกสาร SW หรือ บข 01 ประเภทเอกสาร JV ดังนี้

เดบิต ค่าใช้จ่าย (ระบุประเภท) (51xxxxxxx) xx

เครดิต ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (2102xxxxxx) xx

และเมื่อสิ้นปีงบประมาณใหม่ ให้กลับรายการทางบัญชี ด้วยคำสั่งงาน F.81 จะได้ประเภทเอกสาร RW (กรณีปรับปรุงรายการบัญชี ด้วยคำสั่งงาน ZFBS1 ประเภทเอกสาร SW) หรือ บข 02 ประเภทเอกสาร SW หรือ คำสั่งงาน ZGL_JV (กรณีปรับปรุงรายการบัญชี ด้วยคำสั่งงาน ZGL_JV) หรือ บข 01 ประเภทเอกสาร JV (กรณีปรับปรุงรายการบัญชี ด้วย บข 01 ประเภทเอกสาร JV) ดังนี้

เดบิต ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (2102xxxxxx) xx

เครดิต ค่าใช้จ่าย (ระบุประเภท) (51xxxxxxx) xx

๒.๓ ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า

การปรับปรุงรายการบัญชีนี้ขึ้นอยู่กับกรณีที่รับรู้เมื่อจ่ายเงินค่าสินค้าหรือ บริการแต่ยังไม่ได้รับมอบสินค้าหรือบริการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ โดยหน่วยงานภาครัฐมีการบันทึกรับรู้ เมื่อจ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่ายหรือสินทรัพย์ เมื่อสิ้นปีงบประมาณจะต้องมีการปรับปรุงรายการบัญชีค่าใช้จ่ายหรือ สินทรัพย์ที่ยังไม่ได้รับสินค้าหรือบริการให้ถูกต้องดังนี้

(๑) กรณีรับรู้เมื่อจ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่าย

หน่วยงานภาครัฐได้มีการบันทึกรับรู้เมื่อจ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่าย ให้ปรับปรุง รายการบัญชีค่าใช้จ่ายที่ยังไม่ได้รับสินค้าหรือบริการ ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ด้วยคำสั่งงาน ZGL_JV หรือ บข 01 ประเภทเอกสาร JV ดังนี้

เดบิต ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า (1106010103) xx

เครดิต ค่าใช้จ่าย (ระบุประเภท) (51xxxxxxx) xx

และเมื่อสิ้นปีงบประมาณใหม่ ให้กลับรายการทางบัญชี ด้วยคำสั่งงาน ZGL_JV หรือ บข 01 ประเภทเอกสาร JV ดังนี้

เดบิต ค่าใช้จ่าย (ระบุประเภท) (51xxxxxxx) xx

เครดิต ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า (1106010103) xx

(๒) กรณีรับรู้เมื่อจ่ายเงินเป็นสินทรัพย์

หน่วยงานภาครัฐได้มีการบันทึกรับรู้เมื่อจ่ายเงินเป็นสินทรัพย์ในข้อบัญชี ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า ให้ปรับปรุงรายการบัญชีเพื่อรับรู้ค่าใช้จ่ายตามมูลค่าที่ได้รับสินค้าหรือบริการแล้ว ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ด้วยคำสั่งงาน ZGL_JV หรือ บช 01 ประเภทเอกสาร JV ดังนี้

เดบิต ค่าใช้จ่าย (ระบุประเภท) (51xxxxxxxx) xx

เครดิต ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า (1106010103) xx

๒.๔ รายได้ค้างรับ

หน่วยงานภาครัฐมีรายได้เงินนอกงบประมาณเกิดขึ้นแล้วในรอบระยะเวลาบัญชี ปัจจุบัน แต่ยังไม่ได้รับชำระเงิน โดยจะรับรู้เป็นรายได้ค้างรับตามมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ ให้ปรับปรุงรายการบัญชี ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ด้วยคำสั่งงาน ZFBS1 ประเภทเอกสาร SW หรือคำสั่งงาน ZGL_JV หรือ บช 02 ประเภทเอกสาร SW หรือ บช 01 ประเภทเอกสาร JV ดังนี้

เดบิต รายได้ค้างรับ (ระบุประเภท)

(1102050106/1102050107) xx

เครดิต รายได้ (ระบุประเภท) (43xxxxxxxx) xx

และเมื่อสิ้นปีงบประมาณใหม่ ให้กลับรายการทางบัญชี ด้วยคำสั่งงาน F.81 จะได้ประเภทเอกสาร RW (กรณีปรับปรุงรายการบัญชี ด้วยคำสั่งงาน ZFBS1 ประเภทเอกสาร SW) หรือ บช 02 ประเภทเอกสาร SW หรือคำสั่งงาน ZGL_JV (กรณีปรับปรุงรายการบัญชี ด้วยคำสั่งงาน ZGL_JV) หรือ บช 01 ประเภทเอกสาร JV (กรณีปรับปรุงรายการบัญชี ด้วย บช 01 ประเภทเอกสาร JV) ดังนี้

เดบิต รายได้ (ระบุประเภท) (43xxxxxxxx) xx

เครดิต รายได้ค้างรับ (ระบุประเภท)

(1102050106/1102050107) xx

๒.๕ รายได้รับล่วงหน้า

การปรับปรุงรายการบัญชีนี้ขึ้นอยู่กับกรณีที่รับรู้เมื่อรับเงินค่าสินค้าหรือบริการ เป็นการล่วงหน้า แต่ยังไม่ได้ส่งมอบสินค้าหรือบริการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ โดยหน่วยงานภาครัฐมีการบันทึกรับรู้เมื่อรับเงินเป็นรายได้หรือเป็นหนี้สิน เมื่อสิ้นปีงบประมาณจะต้องมีการปรับปรุงรายการบัญชีรายได้หรือหนี้สินที่ยังไม่ได้ส่งมอบสินค้าหรือบริการให้ถูกต้องดังนี้

(๑) กรณีรับรู้เมื่อรับเงินเป็นรายได้

หน่วยงานภาครัฐได้มีการบันทึกรับรู้เมื่อรับเงินเป็นรายได้ ให้ปรับปรุงรายการบัญชี รายได้ที่ยังไม่ได้ส่งมอบสินค้าหรือบริการ ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ด้วยคำสั่งงาน ZGL_JV หรือ บช 01 ประเภทเอกสาร JV ดังนี้

เดบิต รายได้ (ระบุประเภท) (43xxxxxxxx) xx

เครดิต รายได้รับล่วงหน้า (ระบุประเภท) (2103xxxxxx) xx

และเมื่อสิ้นปีงบประมาณใหม่ ให้กลับรายการทางบัญชี ด้วยคำสั่งงาน ZGL_JV หรือ บช 01 ประเภทเอกสาร JV ดังนี้

เดบิต รายได้รับล่วงหน้า (ระบุประเภท) (2103xxxxxx) xx

เครดิต รายได้ (ระบุประเภท) (43xxxxxxxx) xx

(๒) กรณีรับรู้เมื่อรับเงินเป็นหนี้สิน

หน่วยงานภาครัฐได้มีการบันทึกรับรู้เมื่อรับเงินเป็นหนี้สินในชื่อบัญชีรายได้รับล่วงหน้า ให้ปรับปรุงรายการบัญชีเพื่อรับรู้รายได้ตามมูลค่าที่ได้ส่งมอบสินค้าหรือบริการแล้ว ณ วันสิ้นปีงบประมาณด้วยคำสั่งงาน ZGL_JV หรือ บช 01 ประเภทเอกสาร JV ดังนี้

เดบิต รายได้รับล่วงหน้า (ระบุประเภท) (2103xxxxxx) xx

เครดิต รายได้ (ระบุประเภท) (43xxxxxxx) xx

๒.๖ รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง

หน่วยงานภาครัฐจัดเก็บรายได้แผ่นดินภายในรอบระยะเวลาบัญชีปีปัจจุบันแต่นำส่งคลังไม่ทันในปีงบประมาณที่รับเงินรายได้แผ่นดิน ให้ปรับปรุงรายการบัญชีเพื่อรับรู้หนี้สินในชื่อบัญชีรายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ด้วยคำสั่งงาน ZFV50_SQ หรือ บช 04 ประเภทเอกสาร SQ และบันทึกรายการ (เอกสารมีสถานะเป็นพัก) ดังนี้

เดบิต รายได้รัฐบาลรอรับจากส่วนราชการ (1103020113) xx

เครดิต รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง (2104010101) xx

และเมื่อกรมบัญชีกลางผ่านรายการเอกสาร จะบันทึกรายการบัญชีดังนี้

หน่วยงานภาครัฐ

เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-รายได้แผ่นดิน

รอนำส่งคลัง (5210010112) xx

เครดิต รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง (2104010101) xx

กรมบัญชีกลาง (บัญชีแผ่นดิน)

เดบิต รายได้รัฐบาลรอรับจากส่วนราชการ (1103020113) xx

เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-รายได้แผ่นดิน

รอนำส่งคลัง (4308010112) xx

และเมื่อขึ้นปีงบประมาณใหม่ กรมบัญชีกลางจะกลับรายการทางบัญชีให้หน่วยงานภาครัฐ และบันทึกรายการบัญชีดังนี้

เดบิต รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง (2104010101) xx

เครดิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-รายได้แผ่นดิน

รอนำส่งคลัง (5210010112) xx

เมื่อนำเงินส่งที่ บมจ.ธนาคารกรุงไทย เพื่อส่งคลังในปีงบประมาณใหม่ ให้ระบุในใบนำฝาก (Pay in slip) “รายได้แผ่นดิน” จะได้ประเภทเอกสาร CJ และระบบจะบันทึกรายการบัญชีดังนี้

เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานโอนเงิน

รายได้แผ่นดินให้กรมบัญชีกลาง (5210010103) xx

เครดิต พักเงินนำส่ง (1101010112) xx

และบันทึกการนำส่งคลังในระบบ ด้วยคำสั่งงาน ZRP_R1 หรือ นส 02-1 และบันทึกรายการบัญชีดังนี้

เดบิต พักเงินนำส่ง (1101010112) xx

เครดิต เงินสดในมือ (1101010101) xx

๒.๗ ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย

หน่วยงานภาครัฐจะต้องมีการปันส่วนต้นทุนของสินทรัพย์ถาวรที่มีตัวตนเพื่อรับรู้ค่าใช้จ่ายในข้อบัญชีค่าเสื่อมราคา และปันส่วนมูลค่าเสื่อมสภาพของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเพื่อรับรู้ค่าใช้จ่ายในข้อบัญชีค่าตัดจำหน่าย อย่างเป็นระบบตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์หรือการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์นั้น โดยคำนวณค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรง สำหรับที่ดินไม่ต้องคิดค่าเสื่อมราคา เพราะที่ดินมีอายุการใช้งานไม่จำกัด ซึ่งการรับรู้สินทรัพย์ของหน่วยงานภาครัฐมี ๒ แบบ คือ แบบมีรายตัวในระบบ GFMS และแบบไม่มีรายตัวในระบบ GFMS ให้ปรับปรุงรายการบัญชีดังนี้

(๑) กรณีสินทรัพย์แบบมีรายตัวในระบบ GFMS

หน่วยงานภาครัฐได้มีการสร้างรหัสสินทรัพย์และบันทึกบัญชีสินทรัพย์รายตัวผ่านระบบงานสินทรัพย์ถาวร (FA) ในระบบ GFMS ปกติทุกสิ้นเดือน หน่วยงานภาครัฐจะประมวลผลค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ในภาพรวมทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ด้วยคำสั่งงาน ZAFAB ดังนั้น ณ วันสิ้นปีงบประมาณ หน่วยงานภาครัฐจะต้องดำเนินการล้างบัญชีพักสินทรัพย์เป็นสินทรัพย์รายตัวในระบบให้ครบถ้วน และประมวลผลค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ในภาพรวมเช่นเดียวกัน โดยระบบจะบันทึกรายการบัญชีดังนี้

(๑.๑) สินทรัพย์ถาวรที่มีตัวตน

เดบิต ค่าเสื่อมราคา-สินทรัพย์ (ระบุประเภท)

(51050101xx) xx

เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม-สินทรัพย์ (ระบุประเภท)

(120xxxxxxx) xx

(๑.๒) สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

เดบิต ค่าตัดจำหน่าย-สินทรัพย์ (ระบุประเภท)

(51050101xx) xx

เครดิต ค่าตัดจำหน่ายสะสม-สินทรัพย์ (ระบุประเภท)

(120xxxxxxx) xx

(๒) กรณีสินทรัพย์แบบไม่มีรายตัวในระบบ GFMS

หน่วยงานภาครัฐได้มีการบันทึกบัญชีเป็นสินทรัพย์ไม่มีรายตัวในระบบ GFMS ในข้อบัญชีสินทรัพย์ไม่ระบุรายละเอียดและจัดทำทะเบียนคุมนอกระบบ GFMS ซึ่งเกิดจากการยกยอดข้อมูลทางบัญชีของสินทรัพย์เข้าสู่ระบบ GFMS หรือหน่วยงานภาครัฐลักษณะพิเศษและมหาวิทยาลัยอนุโลมให้รับรู้สินทรัพย์ในระบบ GFMS เป็นบัญชีสินทรัพย์ Interface และจัดทำทะเบียนคุมนอกระบบ GFMS ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐจะต้องคำนวณค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์เอง โดยวิธีเส้นตรง และบันทึกปรับปรุงรายการบัญชี ด้วยคำสั่งงาน ZGL_JV หรือ บข 01 ประเภทเอกสาร JV ดังนี้

(๒.๑) สินทรัพย์ไม่ระบุรายละเอียด/สินทรัพย์ Interface

เดบิต ค่าเสื่อมราคา-สินทรัพย์ไม่ระบุรายละเอียด/Interface
(ระบุประเภท) (51050101xx) xx

เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม-สินทรัพย์
ไม่ระบุรายละเอียด/Interface (ระบุประเภท)
(120xxxxxxx) xx

(๒.๒) สินทรัพย์ไม่มีตัวตนไม่ระบุรายละเอียด/Interface

เดบิต ค่าตัดจำหน่าย-สินทรัพย์ไม่ระบุรายละเอียด/Interface
(ระบุประเภท) (51050101xx) xx

เครดิต ค่าตัดจำหน่ายสะสม-สินทรัพย์
ไม่ระบุรายละเอียด/Interface (ระบุประเภท)
(120xxxxxxx) xx

๒.๘ ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

หน่วยงานภาครัฐมีลูกหนี้จากการขายสินค้าหรือบริการและคาดว่าจะเรียกเก็บเงินไม่ได้ ให้ประมาณหนี้สงสัยจะสูญ เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี และรับรู้หนี้สงสัยจะสูญเป็นค่าใช้จ่ายคู่กับบัญชีค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ซึ่งบัญชีค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเป็นบัญชีปรับลดมูลค่าลูกหนี้ สำหรับการประมาณหนี้สงสัยจะสูญให้คำนวณด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งดังนี้

(๑) ร้อยละของรายได้จากการขายสินค้าและบริการทั้งหมดหรือเฉพาะส่วนที่เป็นการขายเชื่อ

(๒) ร้อยละของยอดลูกหนี้จากการขายสินค้าและบริการทั้งหมดหรือเฉพาะกลุ่มของอายุลูกหนี้ที่ค้างชำระ

(๓) ลูกหนี้จากการขายสินค้าหรือบริการแต่ละรายเฉพาะที่คาดว่าจะเรียกเก็บเงินไม่ได้เท่านั้น

และเมื่อประมาณหนี้สงสัยจะสูญแล้ว ให้บันทึกปรับปรุงรายการบัญชี ด้วยคำสั่งงาน ZGL_JV หรือ บข 01 ประเภทเอกสาร JV ดังนี้

เดบิต หนี้สงสัยจะสูญ (ระบุประเภท) (5108xxxxxx) xx

เครดิต ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ (ระบุประเภท)
(1102xxxxxx) xx

ทั้งนี้ หลังจากการปรับปรุงรายการบัญชีตามเกณฑ์คงค้างเรียบร้อยแล้ว ให้ส่วนราชการระดับหน่วยเบิกจ่ายเรียกรายงานงบทดลองประจำปี ระบุงวด ๑ - ๑๖ และตรวจสอบรายการบัญชีรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ (31010101) และบัญชีผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาด (3102010102) ในช่อง "ยอดยกไป" และปิดบัญชีทั้งสองดังกล่าวตามจำนวนเงินคงเหลือในช่อง "ยอดยกไป" เข้าบัญชีรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม (3102010101) ดังนี้

(๑) กรณีบัญชีรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ หรือบัญชีผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาด มียอดคงเหลือด้านเดบิต ให้ปิดบัญชีดังกล่าว ด้วยคำสั่งงาน ZGL_JV หรือ บช 01 ประเภทเอกสาร JV และ บันทึกรายการบัญชี ดังนี้

เดบิต บัญชีรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม (3102010101)	xx
เครดิต บัญชีรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ (3101010101) หรือ	xx
บัญชีผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาด (3102010102)	xx

(๒) กรณีบัญชีรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ หรือบัญชีผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาด มียอดคงเหลือด้านเครดิต ให้ปิดบัญชีดังกล่าว ด้วยคำสั่งงาน ZGL_JV หรือ บช 01 ประเภทเอกสาร JV และ บันทึกรายการบัญชี ดังนี้

เดบิต บัญชีรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ (3101010101) หรือ	xx
บัญชีผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาด (3102010102)	xx
เครดิต บัญชีรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม (3102010101)	xx

๓. จัดทำรายงานทางบัญชี

๓.๑ ส่วนราชการระดับหน่วยเบิกจ่าย

(๑) รายงานประจำเดือน คือ รายงานงบทดลองและรายงานที่เกี่ยวข้อง ประจำเดือนกันยายน ส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ภายใน วันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป ประกอบด้วย

(๑.๑) งบทดลองประจำเดือน คำสั่งงาน ZGL_MVT_MONTH หรือ GFMS Web Online รายงานงบทดลองรายเดือน-หน่วยเบิกจ่าย

(๑.๒) รายงานแสดงยอดงบประมาณตามหน่วยรับงบประมาณ คำสั่งงาน ZFMA55 หรือ GFMS Web Online รายงานแสดงยอดงบประมาณตามหน่วยรับงบประมาณ

(๑.๓) รายงานจัดเก็บและนำส่งรายได้แผ่นดินของตนเอง จำแนกตามแหล่งของเงิน คำสั่งงาน ZRP_R06 หรือ GFMS Web Online รายงานจัดเก็บ นำส่ง รายได้แผ่นดิน และเงินฝากคลัง

(๑.๔) รายงานเงินสดคงเหลือประจำวัน คำสั่งงาน ZFI_CASHBAL หรือ GFMS Web Online รายงานแสดงยอดเงินสดคงเหลือประจำวัน

(๑.๕) รายงานเคลื่อนไหวเงินฝากคลัง คำสั่งงาน ZGL_RPT013 หรือ GFMS Web Online รายงานแสดงการเคลื่อนไหวเงินฝากคลัง

(๑.๖) รายงานฐานะเงินทรองราชการ รายงานลูกหนี้เงินทรองราชการ และงบพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคารเงินทรองราชการ

(๒) รายงานประจำไตรมาส คือ รายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชี ของส่วนราชการระดับหน่วยเบิกจ่าย ประจำปีไตรมาสที่ ๔ ของปีงบประมาณ (แบบ ปผ.๑) ส่งให้ส่วนราชการ ต้นสังกัดระดับกรมและสำนักงานคลังจังหวัดที่หน่วยเบิกจ่ายตั้งอยู่ อย่างช้าไม่เกิน ๔๕ วันนับจากวันสิ้นไตรมาส โดยวัดจากจำนวนเรื่องของข้อมูลทางบัญชีที่ส่วนราชการสามารถดำเนินการได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ๖ เรื่อง ซึ่งงบทดลองของส่วนราชการระดับหน่วยเบิกจ่ายแสดงข้อมูลทางบัญชีดังนี้

- (๒.๑) มีบัญชีที่ถูกต้องตามดุลบัญชีปกติทุกบัญชี
- (๒.๒) ไม่มีบัญชีพักเงินนำส่ง หรือบัญชีพักเงินสดรับคงค้างในระบบ GFMS
- (๒.๓) ไม่มีบัญชีพักสินทรัพย์ (ระบุประเภท) คงค้างในระบบ GFMS และประมวลผลค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์รายตัวเป็นปัจจุบัน
- (๒.๔) มียอดเงินคงเหลือของบัญชีเงินสดในมือถูกต้องตรงกับรายงานเงินคงเหลือประจำวันในส่วนราชการจัดทำนอกระบบ GFMS
- (๒.๕) มีการจัดทำงบกระทบบยอดบัญชีเงินฝากธนาคาร ณ วันสิ้นเดือนทุกบัญชี
- (๒.๖) มีการบันทึกรายการปรับปรุงบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ณ วันสิ้นปีงบประมาณให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ

(๓) รายงานประจำปี คือ รายงานงบทดลองประจำปีงบประมาณ ให้แต่ละหน่วยเบิกจ่ายเรียกรายงานงบทดลองประจำปี คำสั่งงาน ZGL_MVT_MONTH หรือ GFMS Web Online รายงานงบทดลองรายเดือน-หน่วยเบิกจ่าย โดยระบุงวด ๑ - ๑๖ และให้หัวหน้าหน่วยเบิกจ่ายลงลายมือชื่อกำกับรับรองความถูกต้องของงบทดลองดังกล่าวส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ภายใน ๖๐ วันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ

๓.๒ ส่วนราชการระดับกรม

(๑) รายงานประจำเดือน คือ รายงานงบทดลองในฐานะที่เป็นหน่วยเบิกจ่ายและรายงานที่เกี่ยวข้องประจำเดือนกันยายน ส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป โดยให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๓.๑ (๑)

(๒) รายงานประจำไตรมาส คือ รายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการระดับกรม ประจำไตรมาสที่ ๔ ของปีงบประมาณ ให้แสดงรายละเอียดผลการประเมินการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการทุกหน่วยเบิกจ่ายภายใต้สังกัด ในรายละเอียดประกอบแบบรายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการระดับกรม (แบบ ปผ.๓) และสรุปคะแนนเป็นร้อยละตามจำนวนหน่วยเบิกจ่ายภายใต้สังกัด ในแบบรายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการระดับกรม (แบบ ปผ.๒) ให้กระทรวงต้นสังกัดและกรมบัญชีกลาง อย่างช้าไม่เกิน ๙๐ วันนับจากวันสิ้นไตรมาส โดยวัดจากจำนวนเรื่องของข้อมูลทางบัญชีที่ส่วนราชการสามารถดำเนินการได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ๗ เรื่อง ซึ่งงบทดลองของส่วนราชการแสดงข้อมูลทางบัญชีดังนี้

- (๒.๑) มีบัญชีที่ถูกต้องตามดุลบัญชีปกติทุกบัญชี
- (๒.๒) ไม่มีบัญชีพักเงินนำส่ง หรือบัญชีพักเงินสดรับคงค้างในระบบ GFMS
- (๒.๓) ไม่มีบัญชีพักสินทรัพย์ (ระบุประเภท) คงค้างในระบบ GFMS และประมวลผลค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์รายตัวเป็นปัจจุบัน
- (๒.๔) มียอดเงินคงเหลือของบัญชีเงินสดในมือถูกต้องตรงกับรายงานเงินคงเหลือประจำวันในส่วนราชการจัดทำนอกระบบ GFMS
- (๒.๕) มีการจัดทำงบกระทบบยอดบัญชีเงินฝากธนาคาร ณ วันสิ้นเดือนทุกบัญชี

(๒.๖) มีการบันทึกปรับปรุงรายการบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ

(๒.๗) ส่วนราชการระดับกรมส่งรายงานการเงินภาพรวมระดับกรมประจำปี งบประมาณ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบ และสำเนารายงานการเงินดังกล่าว ให้กรมบัญชีกลางทราบภายใน ๖๐ วันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ

ทั้งนี้ เกณฑ์การประเมินผลดังกล่าวเป็นเกณฑ์วัดสำหรับส่วนราชการระดับกรม จังหวัด (งบประมาณรายจ่าย ของจังหวัด) และกลุ่มจังหวัด (งบประมาณรายจ่ายของกลุ่มจังหวัด) โดยไม่รวมหน่วยงานภาครัฐลักษณะพิเศษ

(๓) รายงานประจำปี ประกอบด้วย

(๓.๑) รายงานงบทดลองประจำปีในฐานะที่เป็นหน่วยเบิกจ่าย ส่งให้สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ภายใน ๖๐ วันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ โดยให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๓.๑ (๓)

(๓.๒) รายงานการเงินของหน่วยงานภาครัฐระดับกรมประจำปีงบประมาณ ส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบภายใน ๖๐ วันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ พร้อมทั้งสำเนา รายงานการเงินดังกล่าวให้กรมบัญชีกลางทราบ

ทั้งนี้ กรมบัญชีกลางจะปิดงวดบัญชีของปีงบประมาณ ภายในสิ้นเดือนถัดไปนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ